

Βραχύνω το άρθρο
εξαιρείται και παρέρω-
πο θεωρείται
ταβείς

Άποψη

Εξι λόγοι για να μην πανικοβληθούμε

ΤΟΥ ANDREW GARTHWAITE,
ANALYSTΗ ΤΗΣ CREDIT SUISSE

Παρά τη σωρεία των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η αμερικανική οικονομία, υπάρχουν έξι λόγοι για τους οποίους ο δείκτης S&P 500 δεν θα καταγράψει βαριές περαιτέρω απώλειες το δ' τρίμηνο του έτους, υποστηρίζει ο Αντριου Γκάρθγουεϊτ της Credit Suisse.

Πρώτον, η κυβέρνηση συνειδητοποιεί πως «είμαστε στο χείλος της αβύσσου, και εάν γίνει η παραμικρή λανθασμένη κίνηση θα βρεθούμε αντιμέτωποι με καταστάσεις που παραπέμπουν στη Μεγάλη Ύφεση της δεκαετίας του '30».

Δεύτερον, οι αγορές πιστώσεων προσφέρουν ευκαιρίες. «Μπορούμε να υποστηρίξουμε την άποψη αυτή με μεγαλύτερη βεβαιότητα από ότι πολλές άλλες».

Τρίτον, ο δείκτης S&P 500, κοντά στις 1.150 μονάδες, προσφέρει αξία. «Στην τελευταία αγορά αρκούδων, ο λόγος τιμής προς κέρδη ήταν στο 15,7 έναντι 16,5 σήμερα».

Τέταρτον, οι συγκρατημένες μισθολογικές αυξήσεις στη Βρετανία, στις ΗΠΑ και στην Κίνα υποδηλώνουν πως οι ανησυχίες για τον πληθωρισμό είναι υπερβολικές. Καθώς ο πληθωρισμός απομακρύνεται, οι κεντρικές τράπεζες θα μπορούν να μειώσουν τα βασικά τους επιτόκια.

Πέμπτον, σύμφωνα πάντα με τον κ. Γκάρθγουεϊτ, η Κίνα χαλαρώνει τη νομοματική της πολιτική το τελευταίο δεκαπενθήμερο.

Και έκτον, βασικοί δείκτες της πορείας της αγοράς είναι σε χαμηλά επίπεδα. «Δεν έχουμε ξαναδεί διόρθωση της ίδιας κλίμακας... Το ποσοστό των μετοχών του NYSE που διαπραγματεύονται πάνω από τον κινητό μέσο όρο των τελευταίων 10 εβδομάδων και η όρεξη για επενδυτικό ρίσκο έχουν φτάσει στο ναδίρ».

Αλλά τούτο δεν σημαίνει πως εισερχόμαστε σε μια αγορά ταύρων, καταλήγει ο κ. Γκάρθγουεϊτ, και συμβουλεύει τους επενδυτές να έχουν στο χαρτοφυλάκιό τους περισσότερες «αμυντικές» μετοχές, ενώ θα πρέπει να περιορίσουν τις θέσεις τους στον τραπεζικό τομέα. ●

Ακόμη μία «Μαύρη Δευτέρα» για τα χρηματιστήρια

ΤΟΥ DAVID OAKLEY

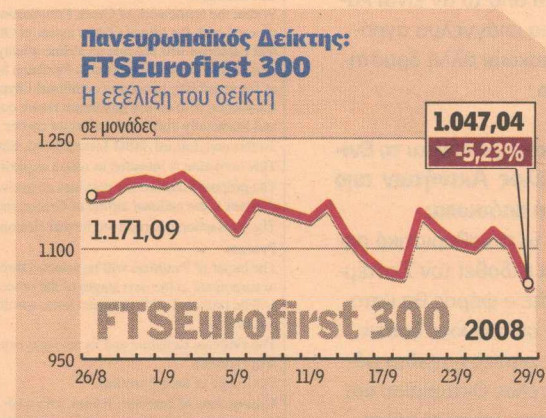
Οι αμφιβολίες για την επιτυχία του πακέτου διάσωσης του χρηματοοικονομικού κλάδου που προωθεί η αμερικανική κυβέρνηση και μία σειρά αρνητικών εξελίξεων στον τραπεζικό κλάδο της Ευρώπης, οδήγησαν τα διεθνή χρηματιστήρια τη Δευτέρα σε μία από τις μεγαλύτερες υποχωρήσεις που έχουν σημειωθεί από την αρχή της κρίσης στις πιστωτικές αγορές.

Οι δείκτες FTSE 100 και FTSE Eurofirst 300 κατέγραψαν τις μεγαλύτερες ημερήσιες απώλειες από τις 21 Ιανουαρίου, ενώ το χρηματιστήριο της Ιρλανδίας σημείωσε την μεγαλύτερη ημερήσια διολίσθηση της τελευταίας 25ετίας.

Παρά την τεράστια εισροή ρευστότητας από τις κεντρικές τράπεζες σε όλο τον κόσμο, η κατάσταση στις αγορές σημείωσε σημαντική επιδείνωση ενώ σημαντική ενίσχυση σημείωσαν και οι βασικοί δείκτες επικινδυνότητας. Οι επενδυτές διατηρούν έντονες επιφυλάξεις για το αν το πακέτο διάσωσης της οικονομίας που προωθεί η αμερικανική κυβέρνηση θα καταφέρει να βάλει φρένο στην κρίση ή να αποτρέψει το ενδεχόμενο μίας γενικευμένης οικονομικής ύφεσης σε διεθνές επίπεδο.

Στις διεθνείς χρηματαγορές, οι δείκτες FTSE 100 και FTSE Eurofirst 300 κατέγραψαν μεγάλη υποχώρηση της τάξεως του 5%, ενώ ο γενικός δείκτης του χρηματιστηρίου της Ιρλανδίας σημείωσε απώλειες της τάξεως του 12,7%, που αποτελούν και τις υψηλότερες ημερήσιες απώλειες από το 1983, καθώς οι επενδυτές

είναι εξαιρετικά ανήσυχτοι για την πορεία της ιρλανδικής αγοράς ακινήτων και την εξάρτησή τους από το διατραπεζικό δανεισμό. Στην Βραζιλία, ο δείκτης Bovespa υποχώρησε κατά 7%, λόγω της υποχώρησης της τιμής του πετρελαίου. Εως το μέσον των συναλλαγών στη Νέα Υόρκη, ο S&P 500 κατέγραφε απώλειες της τάξεως του 4%.

είναι εξαιρετικά ανήσυχτοι για την πορεία της ιρλανδικής αγοράς ακινήτων και την εξάρτησή τους από το διατραπεζικό δανεισμό. Στην Βραζιλία, ο δείκτης Bovespa υποχώρησε κατά 7%, λόγω της υποχώρησης της τιμής του πετρελαίου. Εως το μέσον των συναλλαγών στη Νέα Υόρκη, ο S&P 500 κατέγραφε απώλειες της τάξεως του 4%.

Η κατάρρευση τεσσάρων ευρωπαϊκών τραπεζών, μεταξύ των οποίων οι Bradford & Bingley και Fortis, καθώς και η εξαγορά των τραπεζικών δραστηριοτήτων της Wachovia από την Citigroup, προκάλεσαν πανικό στην

αγορά, καθώς αυξάνονται οι φόβοι ότι τα προβλήματα του χρηματοοικονομικού κλάδου θα επηρεάσουν αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας.

Ο αναλυτής της Pictet & Cie, Τίερι Λακράζ, τονίζει ότι «Ο φόβος καθοδηγεί τις αγορές. Για πρώτη φορά παρατηρούμε την κρίση στον τραπεζικό κλάδο να πλήττει άμεσα την Ευρώπη με τις περιπτώσεις των Fortis και Bradford & Bingley, ενώ το πακέτο διάσωσης της αμερικανικής κυβέρνησης δεν φαίνεται να έχει θετικό αντίκτυπο στους επενδυτές όπως νομίζαμε στην αρχή».

Η έντονη ανησυχία για τις προοπτικές ανάπτυξης της διεθνούς οικονομίας οδήγησε την τιμή του πετρελαίου κάτω από το φράγμα των 100 δολαρίων το βαρέλι. Η τιμή του West Texas υποχώρησε περαιτέρω στα 98,15 δολάρια το βαρέλι σημειώνοντας ημερήσια υποχώρηση της τάξεως των 8,74 δολαρίων το βαρέλι.

Στις αγορές συναλλάγματος το δολάριο σημείωσε ενίσχυση έναντι του ευρώ και της στερλίνας, καθώς η ανησυχία των επενδυτών μετατοπίστηκε από τα προβλήματα της αμερικανικής οικονομίας στην κακή κατάσταση του τραπεζικού κλάδου στην Ευρώπη. Ενισχυμένο από τις αρνητικές εξελίξεις της ημέρας βγήκε και το ιαπωνικό γέν. ●

Μεγάλες διακυμάνσεις για το δολάριο

ΤΟΥ PETER GARNHAM

Το δολάριο αύξησε χθες το βράδυ τις απώλειές του έναντι του γεν και περιορίστηκε κέρδη του έναντι του ευρώ, μετά τη «βουτιά» στη Wall Street που προκλήθηκε από την καταψήφιση του πακέτου διάσωσης της κυβέρνησης Μπους στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αργά χθες το

Το δολάριο έχασε έδαφος μετά την καταψήφιση του πακέτου διάσωσης της κυβέρνησης Μπους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ενώ νωρίτερα ενισχυόταν καθώς οι ανησυχίες είχαν επικεντρωθεί στα δεινά των ευρωπαϊκών τραπεζών

βράδυ το δολάριο υποχωρούσε κατά 1,60% έναντι του γεν, στα 104,24 γεν, ενώ νωρίς είχε διαμορφωθεί στα 106,96 γεν. Το ευρώ κατέγραφε πώση κατά 0,9% στα 1,4462 δολάρια ανά ευρώ, ενώ προ-

γουμένως είχε υποχωρήσει έως τα 1,4301 δολάρια/ευρώ.

Στη Wall η καταψήφιση του πακέτου διάσωσης του αμερικανικού τραπεζικού συστήματος οδήγησε ενδοσυνεδριακά σε πώση τον Dow Jones κατά 700 μονάδες. Ο S&P 500 υποχώρησε πάνω από 7% και ο Nasdaq κατά 6%. «Σαφώς η εξέλιξη αυτή δεν είναι καλό σημάδι ούτε για τις πιστωτικές αγορές, ούτε και για την αμερικανική οικονομία στο σύνολό της», σχολίασε ο Ο. Εοινερ, της Ruesch International στην Ουάσιγκτον. «Οι μετοχές αυξάνουν τις απώλειές τους, αλλά και το δολάριο πλήττεται», πρόσθεσε ο κ. Εοινερ.

Νωρίτερα χθες, το δολάριο είχε ενισχυθεί έναντι της στερλίνας και του ευρώ, καθώς οι ανησυχίες των επεν-

δυτών είχαν επικεντρωθεί στα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ευρωπαϊκό χρηματοοικονομικό σύστημα. Η Fortis, ο βελγο-ολλανδικός τραπεζικός όμιλος και η βρετανική Bradford & Bingley κρατικοποιήθηκαν εσπευσμένα, εντείνοντας τους φόβους για ενδεχόμενο νότιμο και στον ευρωπαϊκό τραπεζικό κλάδο. Στο μεταξύ, οι μετοχές της γερμανικής Hypo Real Estate υποχώρησαν μετά την είδηση ότι δέχθηκε βοήθεια ύψους 35 δισ. ευρώ από την κυβέρνηση καθώς και από μία κοινοπραξία ανταγωνιστών. Στερλίνα και ευρώ δέχθηκαν νωρίς πτώσεις από τα δυσμενή οικονομικά στοιχεία.

Τα στοιχεία της Τράπεζας της Αγγλίας (BoE) έδειξαν ότι τα στεγαστικά δάνεια σχεδόν πάγωσαν τον Αύγουστο φθάνοντας μόλις τα 143 εκα-

τομμύρια στερλίνες, από 2,9 δισ. στερλίνες τον Ιούλιο. Στο μεταξύ, η Κομισιόν ανακοίνωσε στοιχεία που έδειξαν ότι η επιχειρηματική εμπιστοσύνη στην ευρωζώνη υποχώρησε τον Σεπτέμβριο στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας πενταετίας. Αναλυτές σχολίασαν ότι τα στοιχεία θα εντείνουν τις πιέσεις στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να εγκαταλείψει την επιθετική της στάση όσον αφορά τα επιτόκια κατά τη σύνοδο της την τρέχουσα εβδομάδα. Η κορόνα Ισλανδίας υποχώρησε σε αρνητικό ιστορικό ρεκόρ έναντι του ευρώ, καθώς και στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας εξαετίας έναντι του δολαρίου, καθώς ανεστάλη η διαπραγμάτευση των μετοχών της Glitnir, της ισλανδικής τράπεζας, στην οποία η κυβέρνηση της χώρας εξαγόρασε μερίδιο 75%. ●